

З 8 по 11 квітня у столичному експоцентрі "Спортивний" вже традиційно, в'їзте, проходив Київський весняний книжковий ярмарок "Медвін", організатором якого є однойменна виставкова компанія. Культурна програма була підготована та організована газетою "Друг читача", зокрема її засновниками та головними редакторами — братами Віталієм і Дмитром Капрановими. У рамках ярмарку було проведено чимало як вже звичних для постійних учасників та відвідувачів, так і цілком нових, часом досить несподіваних та неординарних, проте надзвичайно цікавих заходів.

Ведучими урочистого відкриття ярмарку були його співорганізатори брати Капранови. Почесні гості заходу мали нагоду звернутися до численних відвідувачів виставки, представників ЗМІ та інших учасників події.

Перший заступник голови Державного комітету телебачення та радіомовлення України Анатолій Мураховський звернув увагу присутніх на те, що, за прогнозами аналітиків, нині, в епоху тотальної комп'ютеризації суспільства, аудіо-візуальні засоби масової інформації поступово й надалі витіснятимуть книгу на другий план. Однак Анатолій Леонідович також констатував, що події такого масштабу і значення, як книжковий ярмарок "Медвін", дають нам змогу пересвідчитись: книга була, залишається і буде найголовнішим транспортом знань у майбутнє покоління. Він побажав усім присутнім підживити себе жадою до книги, знайти цікаві видання для поповнення своїх бібліотек, отримати справжню насолоду від читання, а найменшим відвідувачам виставки, які, можливо, ще не вміють читати, — у майбутньому вирости читаючою нацією.

Брати Капранови відкривають V Київський весняний книжковий ярмарок "Медвін"

Петро Киричок, директор Видавничо-поліграфічного інституту НТУУ "Київський політехнічний інститут" заявив, що організація подібних виставок-ярмарків сприяє неабиякій популяризації української книги, особливо серед молоді,

представники якої беруть активну участь в усьому розмаїтті заходів, що відбуваються в рамках цієї масштабної події.

Своє привітання учасникам, гостям та організаторам ярмарку в цілому та Міжнародної експозиції спортивної книги надіслав міністр України у справах сім'ї, молоді та спорту Равіль Сафіуллін. Він висловив сподівання, що виставка і започаткований у її рамках День спортивної книги стануть надалі традиційними, а також побажав усім сподвижникам спортивної книги нових яскравих ідей та їхнього втілення. Зачитав лист міністра його заступник — Анатолій Домашенко.

Письменник Сергій Дяченко, який представляв Міжнародну асамблею фантастики "Портал", на урочистому відкритті заходу запропонував започаткувати нову традицію: "В давнину прихід весни визначали за прильотом птахів, а тепер давайте визначати за "Медвіном": якщо "Медвін" відбувся — прийшла до нас весна", — сказав він. Крім того, пан Сергій зауважив, що для книги нині настали досить скрутні часи, утім допомогти її врятувати, на його думку, можуть фантастика і кіно, адже саме фантастичні фільми є надзвичайно популярними на сучасному етапі розвитку кінематографа, завдяки чому автоматично відбувається й популяризація книг, сюжети яких перетворюються на кіно-сценарії. С. Дяченко також висловив сподівання, що в рамках інтеграції літератури і кіномистецтва на наступному Київському книжковому ярмарку відбудеться презентація стрічки за романом М. Булгакова "Біла гвардія", робота над зйомками якої наразі триває. Крім того, письменник проанонсував заходи, що чекали на відвідувачів у рамках вже традиційної на "Медвіні" Міжнародної асамблеї фантастики "Портал" (почесним президентом якої він є разом із дружиною Мариною).

Також на урочистому відкритті був присутній Денис Силантьєв — плавець, призер Олімпійських ігор, президент Фонду підтримки молодіжного та олімпійського плавання. Він розповів про те, яку важливу роль відіграють у житті спортсменів книги, особливо ті, що стосуються професійного спорту. Проте, на його думку, зараз у нас бракує дитячих книг, які б знайомили маленьких читачів зі світом спорту. Тому в засновників Фонду виник задум створити книгу, в якій буде вміщено історії від п'ятнадцятиох відомих спортсменів, викладені у формі казок для дітей віком від 6 до 12 років. Автори ідеї сподіваються, що цей проект у цікавій і захоплюючій формі допоможе дітям виховуватись на прикладах реальних героїв, невигаданих історіях з їхнього життя.

До слова також було запрошено Всеволода Лоскутова — радника-посланника при Посольстві Російської Федерації в Україні, який привітав усіх присутніх із відкриттям ярмарку та зазначив, що цей захід до всього ще й є одним із аспектів російсько-українського співробітництва в гуманітарній сфері. Він повідомив, що не лише російська книга популярна в Україні, аналогічна ситуація прослідковується щодо української книги в Російській Федерації. Підтвердженням цього факту, за його словами, став минулорічний Московський книжковий ярмарок, на якому Україна була Почесним гостем, а представлені нею видання викликали неабиякий інтерес і були майже повністю розкуплені у перші ж години роботи виставки.

Наприкінці урочистої частини Едвін Задорожний оголосив V Київський весняний книжковий ярмарок офіційно відкритим. "Книга — дорога в майбутнє" — таким було гасло цьогорічного "Медвіна".

* Групи за рівнем матеріальної забезпеченості:

- 1 — грошей цілком вистачає, щоб взагалі собі ні в чому не відмовляти;
- 2 — покупка більшості товарів тривалого користування (холодильник, телевізор) не викликає у нас труднощів, але дорожчі покупки зараз нам недоступні;
- 3 — грошей достатньо для придбання необхідних продуктів та одяжі, покупки доводиться відкладати на потім;
- 4 — грошей вистачає тільки на придбання продуктів харчування;
- 5 — грошей постійно не вистачає навіть на придбання продуктів харчування, доводиться залазити у борги.

Тепер дещо розлогіше про деякі компоненти культурної програми. Організатори їх поділили на декілька тематичних секторів.

Однією із безпрецедентних особливостей нинішнього книжкового форуму стала участь у ньому представників Національного олімпійського комітету, завдяки якому на ярмарку було розгорнуто Першу спеціальну міжнародну експозицію спортивної книги, участь у якій узяли представники країн СНД, зокрема Росії та України. Як заявив голова, багаторазовий олімпійський чемпіон Сергій Бубка, НОК України має намір докласти зусиль для популяризації спорту на сторінках книг, створюючи цілі серії видань. У рамках програми "Книжка і спорт" відбулися: презентація книг, виданих у 2009 році за програмою співпраці Міжнародного олімпійського комітету, Національного олімпійського комітету та Національного університету фізичного виховання та спорту України; "Спортивна книга" — тематичне засідання "круглого столу"; зустрічі з відомими українськими спортсменами; презентації книг спортивної тематики українських, російських і білоруських видавництв.

Ще однією цікавинкою ярмарку стала програма "Книжка і кухня", згідно з якою були передбачені презентації кулінарних книг, майстер-класи з приготування різноманітних страв та їх подальші дегустації. У якості кулінарів себе пробували письменники, спортсмени, видавці. У ролі дегустаторів могли побувати всі охочі відвідувачі літературної кухні, встановленої безпосередньо на території виставки. Учасники цієї програми за чотири дні продемонстрували гостям чимало оригінальних, подекуди екзотичних, утім не надто складних у приготуванні рецептів. Спостерігачі ж мали нагоду наживо поспілкуватися з відомими особистостями, поставити їм запитання, а часом навіть допомагали кулінарам-аматорам практичними порадами щодо нюансів приготування тієї чи іншої страви.

"Книжка і музика" — під таким гаслом працювало на теренах ярмарку літературне бістро "У Пегаса", функціонування якого координував поет, письменник і видавець Сергій Пантюк. На його думку, запропонована тут програма стала не просто одним із елементів виставки, а повноцінним міні-фестивалем. І з цим складно посперечатися, адже відвідувачі літературного бістро протягом трьох днів могли спостерігати за живим поєднанням, взаємопроникненням і взаємодоповненням музики та поезії. До уваги гостей були запропоновані виступи українських бардів, об'єднані під каламбурною назвою "Бардак", живі виступи вітчизняних гуртів — як легендарних і широко відомих колективів, так і молодих, однак, не менш талановитих виконавців. І звичайно ж, поетичні читання: свої вірші читали сучасні українські поети, деякі з них вже добре відомі публіці, яка цікавиться актуальним літературним процесом, а для декого виступ "У Пегаса" став справжнім поетичним дебютом. Тут же можна було придбати поетичні збірки та отримати на згадку підписи авторів із оригінальними побажаннями. До речі, упродовж усього часу роботи ярмарку на стендах видавництва також можна було поспілкуватися із багатьма українськими письменниками, придбати їхні твори, прикрашені підписами авторів. Автограф-сесії вже стали незмінним атрибутом "Медвіна", вони завжди викликають неабиякий ажіотаж та привертають увагу багатьох відвідувачів і слугують тим самим на користь головної мети ярмарку — популяризації української книги, українських авторів та видавців.

Заходи програми "Книжка і образотворче мистецтво" проходили на майданчику під назвою "Майстер-класа". Тут можна було навчитись спершу мистецтву лиття паперу, а потім — оригінальній техніці витинання із того ж таки паперу найрізноманітніших дивовижних візерунків. Також під керівництвом майстрів діти та дорослі могли освоїти техніку каліграфічного письма, виготовлення та використання трафаретів. Особливий інтерес та захоплення у малечі викликав майстер-клас, де можна було навчитись виготовляти

літери з тіста та розфарбовувати їх. Ось так незвично поєдналися на цьому майданчику гра та навчання. Безперечно, що такого роду заходи прищеплюють підрастаючому поколінню любов до творчості, мистецтва, слова.

Увагу кіноманів не могла не привернути програма "Книжка і кіно", у рамках якої на території "Літературної кав'ярні" відбувалися покази короткометражних робіт, знятих у тому числі за мотивами творів сучасних українських письменників — Юрія Винничука ("Трагічне кохання до зрадливої Нуськи", мультфільм "Історія одного поросятка") та Юрія Андруховича (уривок із роману "Рекреації"). На показах були присутні режисери робіт, з якими відвідувачі мали нагоду поспілкуватися і поставити свої запитання. Модерував функціонування міні-кінозалу Володимир Войтенко — ведучий телепрограми "Аргумент кіно".

Як уже згадувалось, у рамках "Медвіна" проходила VII Міжнародна асамблея фантастики "Портал". У її роботі взяли участь письменники Андрій Валентинов, Марія Галіна, Сергій Дяченко, Генрі Лайон Олді, головний редактор журналу "Новый мир" Андрій Василевський, поет Аркадій Штипель, критик Михайло Назаренко, а також інші письменники, поети, молоді автори і шанувальники жанру фантастики. На території "Порталу-2010" пройшли семінари, присвячені "фантастичним" аспектам історії, етнографії та кіно, сучасному літературному процесу — що відбувається "всередині" жанру та поза його межами, відбулися презентації видавництва "Снежный Ком М", IV Кримського фестивалю фантастики "Сузір'я Аю-Даг" і II Романного семінару під керівництвом Г. Л. Олді та А. Валентинова, майстер-класи з поетичного мистецтва та фантастичних україномовних оповідань. Також відбулися поетичні читання учасників асамблеї і творчі зустрічі з письменниками Г. Л. Олді, А. Валентиновим, С. Дяченко. Завершилась асамблея врученням призів переможцям конкурсу "Зоряна Фортеця", виставою "Мистецтво бути разом" театральної студії "DEEP" (Луганський державний інститут культури і мистецтва), а також вже традиційним для "Порталу" Булгаковським балом.

Почесними гостями ярмарку було оголошено студентів. Тож спеціально для майбутніх редакторів, філологів, журналістів, маркетологів, дизайнерів, поліграфістів, а також усіх, чия майбутня професійна діяльність так чи інакше пов'язана із друкованим словом, на цьому "Медвіні" проходили численні лекції, семінари, тренінги та засідання "круглих столів". Використанню ненормативної лексики в сучасній теорії редагування були присвячені лекції письменниці, журналістки української служби Бі-Бі-Сі Світлани Пиркало під назвою "Торба крутеликів: український сленг від двору до офісу" та "Нормування ненормативної лексики" від доктора філологічних наук, професора, автора словника "Українська мова без табу" Лесі Ставицької. Брати Капранови прочитали декілька лекцій, присвячених таким темам: "Організація сучасного видавництва, або Чим книжка відрізняється від ковбаси", "10 заповідей публіциста" (секрети створення художньої публіцистики). Лідер українського ринку електронної книги, директор компанії "Букленд", головний редактор видавничого дому "Мост Паблішинг" Олексій Авраменко розповів слухачам усе про формат електронної книги та процес її створення у доповіді "Електронна книга — майбутнє книговидання". Лекцію для майбутніх журналістів "Політика і культура: шлях на першу сторінку", присвячену проблемам культурного процесу в медіа, прочитав Олексій Ананов — журналіст і ведучий радіо "Ера".

Варто відзначити, що всі без винятку заходи та події, які проходили в рамках V Київського весняного книжкового ярмарку, були безоплатними, а вхід на територію виставки — вільним. Розмах події справді вражає: одна тільки чотириденна програма виставки, написана дрібним шрифтом, займає понад три газетні сторінки. А якщо спробувати не просто перелічити побачене і почуте, а ще й хоча б коротко поділитися враженнями, емоціями та найяскравішими спога-

дами, то у декілька абзаців така оповідь точно не вміститься. Не можна не визнати, що подібна насиченість і розмаїтість програми є амбівалентною характеристикою самої події: складно однозначно сказати — добре це чи погано. З одного боку, заходи на будь-який смак привертають увагу більшої кількості поціновувачів книг і підвищують популярність ярмарку, а з іншого — дуже прикро, коли одразу декілька цікавих подій відбуваються одночасно у різних куточках досить таки великої виставкової площі, і немає можливості відвідати їх усі, тож відвідувачам доводиться розставляти пріоритети.

Що ж до безпосередньо самого ярмарку, то на ньому працювали й пропонували видавничу продукцію на всі смаки, для найрізноманітніших категорій читачів понад сто стендів вітчизняних видавництв та гостей виставки із Росії, Білорусі, Молдови, Казахстану та деяких інших країн. Експозиція спортивної книги була представлена десятьма

стендами з літературою на спортивну тематику. Крім того, ще близько 15 стендів функціонували в рамках також вже традиційного на "Медвіні" Київського міжнародного фестивалю християнської книги, який цього року пройшов у четверте.

Гучне книжкове свято, організоване виставковою компанією "Медвін", для багатьох його шанувальників, а також для тих, хто побував на ньому вперше, надовго залишиться в пам'яті яскравими враженнями і подарованим гарним настроєм. І не за горами вже й наступний — осінній ярмарок.

Матеріал підготувала

Олена Тихоненко,

*фахівець I категорії відділу наукового редагування
бібліографічної інформації Книжкової палати України*